2019

ECONOMICS

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Part A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 2 - 7 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 8 -12 carries 4 marks each	$4 \times 5 = 20$
Q. No. 13 & 14 carries 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
	Total = 50

Part B (খ - অংশ)

Q. No. 15 $(a-f)$ carries 1 mark each	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 16 - 21 carries 2 marks each	$2 \times 6 = 12$
Q. No. 22 -26 carries 4 marks each	$4 \times 5 = 20$
Q. No. 27 & 28 carries 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
	Total = 50

Total (Part A & B): 50 + 50 = 100

Contd.

PART-A/ক-অংশ

1.	(a)	Define the term scarcity as used in economics. অৰ্থনীতিত ব্যৱহৃত দুষ্পাপ্যতাৰ ধাৰণাটোৰ সংজ্ঞা দিয়া।				
	(b)	What is opportunity cost ? সুযোগ ব্যয় কি ?				
	(c)	If marginal utility of a commodity is higher than the price, then the consumer will buy more of the commodity. (Write true or false)				
		যদি এটা দ্ৰব্যৰ প্ৰান্তিক উপযোগিতা দ্ৰব্যটোৰ দৰতকৈ অধিক হয়, তেন্তে উপভোক্তা দ্ৰব্যটো ক্ৰয়ৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰিব। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখ				
	(d)	What will be the effect of price change on supply of a commodit with perfectly inelastic supply ? সম্পূৰ্ণ অস্থিতিস্থাপক যোগানসম্পন্ন এটা দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত দৰ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱ কি হ'ব				
	(e)	How will an increase in the price of inputs shift the supply curve উপাদানসমূহৰ দৰ-বৃদ্ধিয়ে যোগান ৰেখাৰ কেনে স্থানান্তৰ সাধন কৰিব ?				
	(f)	What is shut-down price ? তলাবন্ধ দাম কি ?				
2.	Why the production possibility curve slopes downward from left to right? তিৎপাদন সম্ভাৱনীয়তা ৰেখা কিয় বাওঁফালৰ পৰা সোঁফাললৈ নিম্নমুখী ঢালযুক্ত হয় ?					
3.	Give two reasons of a leftward shift in the demand curve. 2 চাহিদা ৰেখা বাওঁফালে স্থানান্তৰিত কৰাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।					
4.	chai dem এটা	price elasticity of demand of a commodity is 4 and the percentag nge in price is 8. Find the percentage change in the quantit nanded. দ্ৰব্যৰ চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা 4 আৰু দৰৰ শতকৰা পৰিৱৰ্তন 8. চাহিদাৰ শতকৰ ৰ্তন গণনা কৰা।				

5. What is fixed factor? Give *one* example. স্থিৰ উপাদান কি ? *এটা* উদাহৰণ দিয়া।

1+1=2

29T ECON [2]

BELLAL HOSSAIN MONDAL

- 6. What is meant by inelastic supply? Draw an inelastic supply curve.
 1+1=2
 অস্থিতিস্থাপক যোগান কি ? এডাল অস্থিতিস্থাপক যোগান ৰেখা অংকন কৰা।
- Mention two differences between monopoly and perfectly competitive market.
 একচেটিয়া বজাৰ আৰু পূর্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ দুটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।
- Distinguish between change in quantity demanded and change in demand.
 চাহিদাৰ পৰিয়াণৰ পৰিয়াতন আৰু চাহিদাৰ পৰিয়াতনৰ মাজৰ পার্থক্য দেখুওয়।
- Mention the relationship between total utility and marginal utility.
 মুঠ উপযোগিতা আৰু প্রান্তিক উপযোগিতাৰ মাজৰ সম্পর্ক উল্লেখ কৰা।
- 10. What is variable cost? Why the average variable cost (AVC) curve becomes U shaped? 1+3=4 পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় কি ? গড় পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় ৰেখা (AVC) কিয় U আকৃতিৰ ?
- 11. The production function of a firm is $Q = 2L^{1/2}$. K^2 .

Find the amount required of factor *K* if the firm wants to produce 200 units with available 16 units of factor *L*.

$$(Q = Output, K=Capital, L = Labour)$$

4

এখন ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানৰ উৎপাদন ফলনটো হ'ল $Q=2L^{1/2}$. K^2 । প্রতিষ্ঠানখনে প্রাচুর্য 16 একক L উপাদানৰ প্রয়োগেৰে 200 একক দ্রব্য উৎপাদন কৰিব বিচাৰিলে প্রয়োজন হোৱা K-উপাদানৰ পরিমাণ গণনা কৰা। (Q= উৎপাদনৰ পরিমাণ, K= মূলধন, L= শ্রম)।

Mention the effects of the following on the supply of a commodity.

2+2=4

- (i) Fall in the price of factors.
- (ii) Rise in the per unit tax.
- এটা দ্ৰব্যৰ যোগানৰ ওপৰত তলত উল্লেখ কৰা সমূহৰ প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।
- (i) উপাদানসমূহৰ দৰৰ হ্ৰাস।
- (ii) প্ৰতি একক দ্ৰব্যত কৰ বৃদ্ধি।

Contd.

29T ECON [3]

BELLAL HOSSAIN MONDAL

13. Explain the Law of Variable Proportion with diagram.

6

চিত্ৰৰ সহায়ত পৰিৱতৰ্নশীল উপাদান বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

The total fixed cost of a firm is Rs. 200. Fill in the blanks of the following table.

এখন প্ৰতিষ্ঠানৰ মুঠ স্থিৰ ব্যয়ৰ পৰিমাণ 200 টকা। তলৰ তালিকাখন সম্পূৰ্ণ কৰা।

Output উৎপাদন	TC	AC	AVC	MC
1	_	\ <u>-</u>	100	8
2	460	\ <u>-</u>	_	8
3	- 4	250	_	8
4	- 4	_	_	230

 Explain the process of Long-run Equilibrium Price determination of perfectly competitive industry with diagram.

6

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক উদ্যো<mark>গৰ দীৰ্ঘকালীন ভাৰসাম্য দৰ নিৰ্ধা</mark>ৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো চিত্ৰৰ জৰিয়তে ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ অথবা

Show the effects of change in demand of a commodity on equilibrium price, if 3+3=6

- (i) the supply of the commodity is perfectly elastic
- (ii) the supply of the commodity is perfectly inelastic.

এটা দ্ৰব্যৰ ভাৰসাম্য দৰৰ ওপৰত চাহিদা পৰিবৰ্তনৰ প্ৰভাৱ দেখুৱা যদিহে —

- (i) দ্ৰব্যটোৰ যোগান পূৰ্ণ স্থিতিস্থাপক
- (ii) দ্ৰব্যটোৰ যোগান পূৰ্ণ অস্থিতিস্থাপক।

BELLAL HOSSAIN MONDAL

29T ECON [4]

PART-B/খ-অংশ

15.	(a) In what circumstances, the GDP of an economy can be equal GNP?				
	(b)	কি অৱস্থাত এখন দেশৰ GDP, GNP ৰ সমান হব গ What is transfer payment?	াৰে?		
	(c)	হস্তান্তৰিত পৰিশোধ কি ? What is voluntary unemployment? স্বেচ্ছাকৃত নিবনুৱা কি ?			
	(d)	What is Break-Even income ? সমতাভংগ আয় কি ?	BELLAL HOSSAIN MONDAL 1		
	(e)	What is the full form of GST? GSTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?	1		
	(f)	What is zero primary deficit? শূন্য প্রাথমিক ঘাটি কি ?	1		
16.	Mention two subject matters of Macroeconomics.				
17.	সমষ্টিবাদী অর্থবিজ্ঞানৰ <i>দুটা</i> বিষয়বস্তু উল্লেখ কৰা। Mention <i>any two</i> types of leakages found in the Circular Flow of Income. 2				
	আয়ৰ	ৰ চক্ৰীয় প্ৰৱাহত উদ্ভৱ হোৱা <i>যিকোনো দুটা</i> সুৰুঙাৰ বিষয়ে			
18.	What is investment multiplier? Write the relationship between investment multiplier and MPC.				
	বিনি	য়াগ গুণক কি ? বিনিয়োগ গুণক আৰু MPC-ৰ মাজৰ স	সম্পর্কটো লিখা।		
29T	ECON	[5]	Contd.		

Mention two differences between revenue receipts and capital receipts. 20. 2 ৰাজহ প্ৰাপ্তি আৰু মূলধনী প্ৰাপ্তিৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা। 21. State two sources of supply of foreign currency. 1+1=2বৈদেশিক মদ্ৰাৰ যোগানৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা। BELLAL HOSSAIN MONDAL The value of MPC of an economy is 0.4. What amount of new investment is required to generate new income of Rs. 500 crore in the economy? এখন অৰ্থনীতিত MPC ৰ মান 0·4। অৰ্থনীতিখনত নতুনকৈ 500 কোটি টকা আয় প্ৰৱাহিত কৰাৰ বাবে কি পৰিমাণৰ নতুন বিনিয়োগৰ প্ৰয়োজন হব ? 23. Explain any two fiscal measures to solve the problems of excess demand in 2+2=4an economy. এখন অৰ্থনীতিৰ অত্যধিক চা<mark>হিদাৰ সমস্যা সমাধান কৰাৰ বাবে *যিকোনো দুটা* ৰাজকোষীয় ব্যৱস্থা</mark> ব্যাখ্যা কৰা। 24. Mention four factors causing disequilibrium in Balance of Payment of a country. এখন দেশৰ পৰিশোধ সমতাত ভাৰসাম্যহীনতা সৃষ্টি কৰা *চাৰিটা* উপাদান উল্লেখ কৰা। Write down four differences between Direct Tax and Indirect Tax. 4 প্ৰত্যক্ষ কৰ আৰু পৰোক্ষ কৰৰ মাজৰ *চাৰিটা* পাৰ্থক্য লিখা। What is Budget Deficit? What are the three types of Budgetary Deficit? 1+3=4বাজেট ঘাটি কি ? বাজেট ঘাটিৰ তিনিটা প্ৰকাৰ কি কি ? 29T ECON [6]

19. Mention the *two* primary functions of money.

মুদ্ৰাৰ *দুটা* মুখ্য কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

2

27. Describe the Circular Flow of Income in a Three Sector Economy.
এখন তিনিটা খণ্ডযুক্ত অৰ্থনীতিৰ আয়ৰ চক্ৰীয় প্ৰৱাহৰ বিৱৰণ দিয়া।

Or/ অথবা

Explain the Expenditure Method of calculating Gross Domestic Product (GDP).

মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন গণনাৰ ব্যয় পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the process of credit creation by commercial banks.
 বাণিজ্যিক বেংকৰ ঋণ সৃষ্টিৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ অথবা

Describe the Quantitative methods adopted by the Central Bank to control credit created by commercial banks.

বাণিজ্যিক বেংকে সৃষ্টি কৰা ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় বেংকে গ্ৰহণ কৰা পৰিমাণগত পদ্ধতিটো আলোচনা কৰা।

BELLAL HOSSAIN MONDAL

[7]

29T ECON